

Řízení dluhů ve veřejném sektoru

Zkušenosti z Francouzské asociace municipalit – SAN de SENART

Praha, 9. červen 2011

Agenda

- Řízení dluhů v rámci francouzských místních úřadů
- SAN de SENART – krátká prezentace
- SAN de SENART – příklad aktivního řízení dluhů

Řízení dluhů v rámci francouzských místních úřadů

Dluhový profil francouzských místních úřadů

Hlavní rysy jejich dluhu

- Bilaterální bankovní půjčky
  - Velmi málo dluhopisů nebo střednědobých a krátkodobých dluhových cenných papírů
- Dlouhodobé půjčky
  - Splatnost úvěrů vzrostla během posledních 20 let při klesající úvěrové marži a nižších sazbách: doby splatnosti se zvýšily z 15 let na 20-25-30 let
  - Od krize v roce 2008 se marže zvýšily a velmi dlouhé doby splatnosti jsou více neobvyklé
- Průměrná sazba kolem 3% v roce 2010 (4% na začátku roku 2008)*
- Typy sazeb v průměru*
  - ~ 47% fixní sazba
  - ~ 33% pohyblivá sazba
  - ~10% nízkoriziková strukturovaná sazba
  - ~ 10% vysoceriziková strukturovaná sazba

Zdroj: Finance Active Database. K 21. prosinci 2010.

Řízení dluhů v rámci francouzských místních úřadů

Hlavní historické kroky směřující k aktivnímu řízení dluhu

- Před rokem 1986: Francouzská místní správa poskytovala pouze půjčky s fixní sazbou od státního subjektu
- 1986: Otevření bankovních a finančních trhů místní samosprávě
  - ▶▶ První bankovní půjčky a první případy refinancování
- Počátek 90. let: Od pevné sazby k balancovanému portfoliu v prostředí vysokých úrokových sazeb
  - ▶▶ Vyvažování rizik a snižování finančních poplatků
  - ▶▶ Rozvoj zajišťovacích finančních nástrojů, jednoduché strukturované sazby
- Po roce 2000: Další omezení rozpočtu s novými opatřeními decentralizace.
  - ▶▶ Potřeba dalšího aktivního řízení dluhů
  - ▶▶ Hledání tržních příležitostí k optimalizaci řízení dluhu
  - ▶▶ V některých případech rostoucí chuť k riziku
- Krize způsobuje opatrnější přístup a zabezpečení
  - ▶▶ některá opatření vlády jako např. Gissler Code of Conduct

Používání úvěrů s vnořeným derivátem

- Pro zajištění dluhu by Municipality mohly:
  - Obchodovat zajišťovací produkty jako např. swap (změna půjčky z pohyblivé na fixní a naopak)
  - Uzavírat úvěrové smlouvy, které zahrnují širokou škálu indexů a případné zajištění

- Úvěry s vnořeným derivátem (s vazbou na volitelný index) umožňují municipalitám:
  - Změnit index
  - Změnit typ sazby: pohyblivá, fixní nebo strukturovaná
  - Podepsat pouze jednu smlouvu
  - Vyhnout se administrativě spojenou s účtováním a vykazováním derivátů

SAN de SENART: krátká prezentace

SAN de SENART

Dynamická asociace Municipalit

- Založena před 35 lety
- Vznikla oblast “Nového Města” sdružující 10 municipalit
- Situována 35 km jihovýchodně od Paříže
- 108 000 obyvatel
- 47% populace je méně než 30 let
- 12 000 hektarů (větší než Paříž)
- 2 880 společností
- 36 600 pracovních příležitostí
- 1 100 asociací
- 2 500 studentů

SAN de SENART

Oblasti působnosti

- **Hlavním úkolem municipality SAN de SENART je financování největších investic včetně těch stavebních pro oblast**
- **Hospodářského rozvoje a rozvoje zaměstnanosti**
- **Veřejné dopravy**
  - Financování a koordinace
- **Veřejných prostranství**
  - Veřejné parky, zahrady a ulice...
- **Údržba veřejných sítí**
  - Vodovody
  - Čistírny a úpravní vody
  - Telekomunikační infrastruktura
- **Životního prostředí**
- **Sociální politiky městaS**
  - Preventivní opatření v oblasti veřejné bezpečnosti, zprostředkování
- **Školství, vzdělanost, kultura, sport a sociální solidarita**
  - Financování a výstavba sportovních a kulturních zařízení

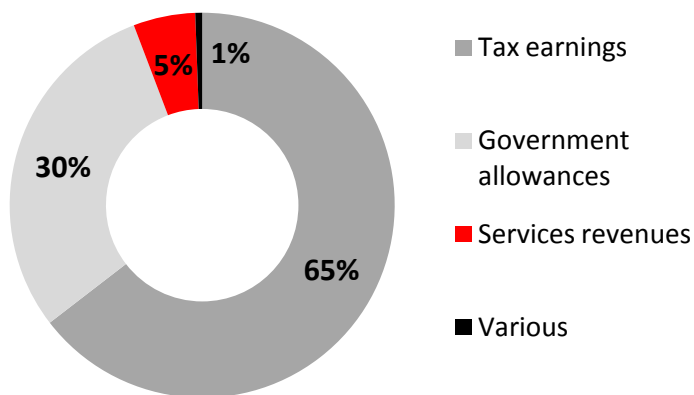
SAN de SENART

Finanční profil

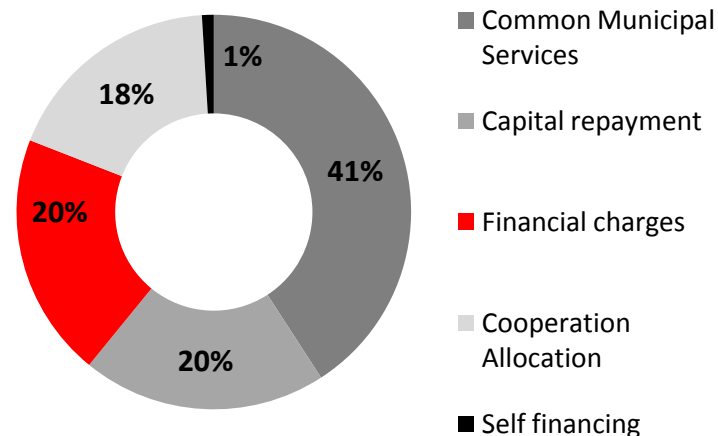
- **Rozpočet 2011 = 80.3M€**
  - 28.4M€ investiční rozpočet
  - 51.9M€ rozpočet na běžné aktivity
- Prostředky pocházejí ze 3 typů daní, a také z financování regionu a odboru.

Rozpočet na běžné aktivity 2011

Revenues

Expenses

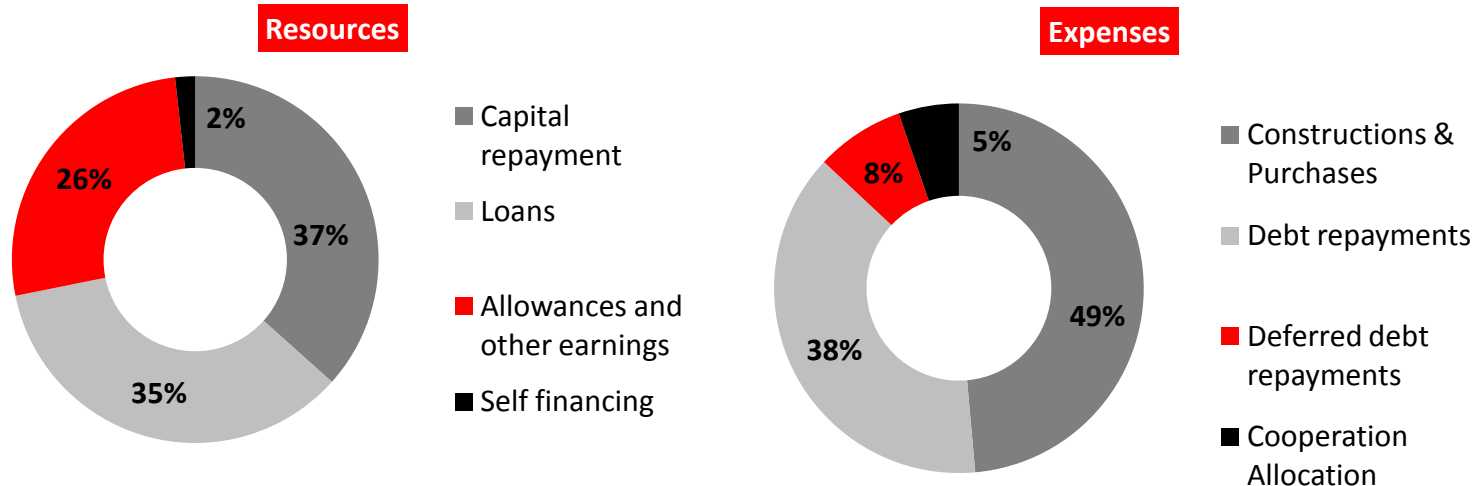

SAN de SENART

Finanční profil

- Investiční program je určen pro rozvoj mnoha infrastruktur pro rostoucí populaci
- Vytváří významný dluh: **240M€ z bankovního dluhu**, 110M€ ze státního dluhu
- Velmi vysoký ukazatel dluhu na obyvatele: 2400€ kvůli statutu “Nového Města”

Investiční rozpočet 2011

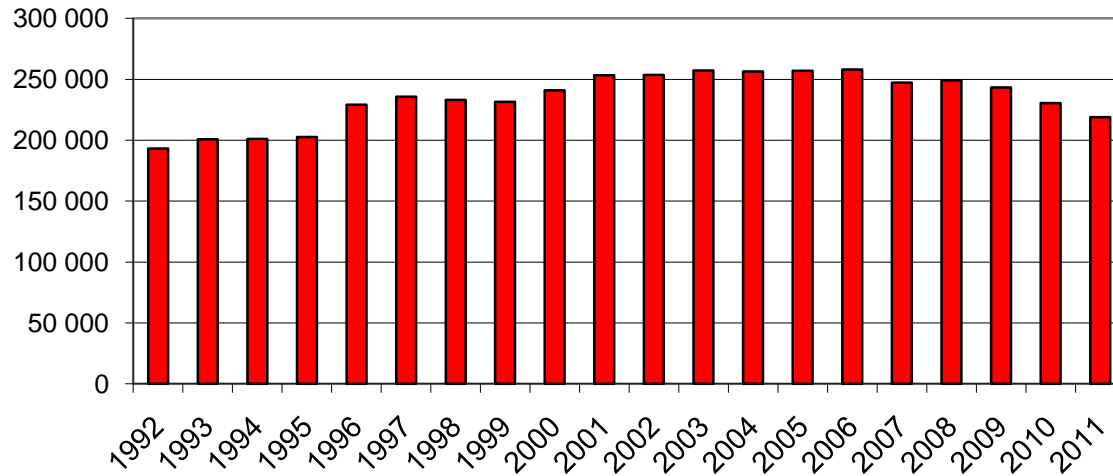

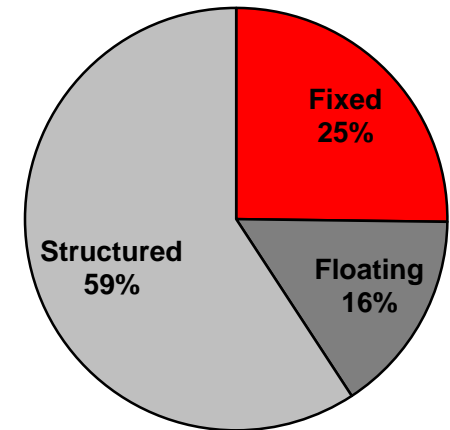
SAN de SENART

Profil dluhu

Total Debt Evolution from 1992 to 2011 (k€)

Split by Rate Type

SAN de SENART: příklad aktivního řízení dluhu

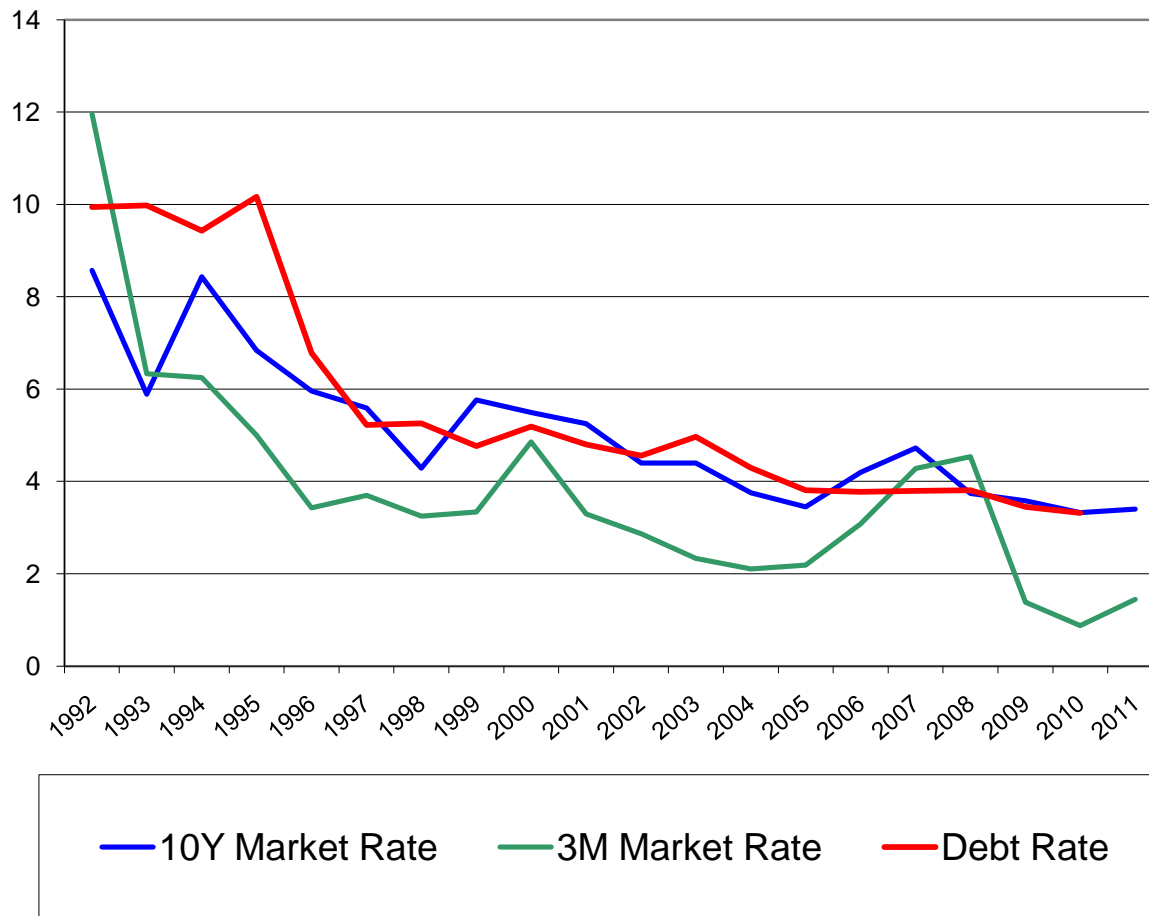
Hlavní faktory řízení dluhu SAN de SENART

- Zvládnout zatížení z minulosti
  - Tento velký dluh byl sjednán na fixní sazbě na počátku 90. let, v době, kdy byly fixní sazby velmi vysoké
- Začít znovu projednávat a používat finanční nástroje ke snížení historických sazeb
  - Používání swapů
  - Využití pevných sankcí za předčasné splacení starých úvěrů
  - Přijmutí části rizika ke snížení nákladů na dluh
- Stále podporovat **balancované portfolio**
  - Diversifikace podkladových Indexů
  - Balancované portfolio fixních, pohyblivých and strukturovaných sazeb
- **Sledování finančních trhů**
  - Zkoušet vybírat správné načasování pro jakékoliv rozhodnutí
  - Těsné a trvalé sledování rizik
- Napomáhat bezpečnosti úrokových sazeb v prostředí současného trhu

Řízení dluhů SAN de SENART

Vývoj sazby zadlužení SAN de SENART a tržní sazby – 1992 - 2010

Řízení dluhu SAN de SENART

Příklad restrukturalizace

- SAN de SENART uzavřel šest smluv s pevnou úrokovou sazbou v celkové hodnotě 18 M €, se sazbami nad 5%
- V březnu 2006 refinancovali těchto 6 fixních sazeb do jediné smlouvy na 20 let a snížili své finanční náklady díky strukturované sazbě
- Místo placení fixních sazeb nad 5%, SAN SENART využíval:
  - Jednoduchou fixní sazbu 2.91% na 3 roky (úspory za 3 roky byly více než 1.2 M €)
  - Poté fixní sazba 4.25% s podmínkou na rozdíl mezi dlouhodobými (10 let) a krátkodobými (2 roky) sazbami
- Doposud byla podmínka splněna a SAN SENART ušetřil díky této restrukturalizaci více než 1.5 M € z finančních nákladů
- Riziko struktury: pokud dlouhodobé sazby zůstanou vyšší než krátkodobé sazby, SAN SENART ušetří finanční náklady, pokud ne, pak by mohl SAN SENART platit vyšší sazby. Tato strategie zahrnuje vysokou míru rizika s potencionálně vysokou sazbou v případě nepříznivých pohybů na trhu. Výše maximální sazby není známa